Administracinė byla Nr. A-898-662/2019
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01433-2017-4
Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.2; 37.4; 37.5
(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. kovo 7 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Audriaus Bakavecko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas), Arūno Dirvono ir Mildos Vainienės,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo S. M. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo S. M. skundą atsakovams Vilniaus pataisos namams ir Lietuvos valstybei, atstovaujamai Vilniaus pataisos namų ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, (trečiasis suinteresuotas asmuo Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos) dėl nutarimo, sprendimo panaikinimo ir žalos priteisimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas S. M. (toliau – ir pareiškėjas) su skundu, kurį patikslino, kreipėsi į teismą, prašydamas: 1) panaikinti Vilniaus pataisos namų (toliau – ir Vilniaus PN) 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 38-167 ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – ir Kalėjimų departamentas) 2017 m. balandžio 11 d. sprendimą Nr. 2S-2489; 2) priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus PN, 3 800 Eur neturtinės žalos už neteisėtą nubaudimą dešimčiai parų ir po 380 Eur neturtinės žalos atlyginimą už kiekvieną mėnesį, kol galioja drausminė nuobauda, skaičiuojant nuo nubaudimo paskyrimo dienos, t. y. nuo 2017 m. kovo 1 d.; 3) priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Kalėjimų departamento, po 380 Eur neturtinės žalos už kiekvieną einamąjį mėnesį nuo ginčijamo Kalėjimų departamento sprendimo priėmimo dienos, t. y. nuo 2017 m. balandžio 11 d., kol galioja Vilniaus PN direktoriaus 2017 m. kovo 1 d. nutarimas (b. l. 1–3, 16–17).

2. Pareiškėjas paaiškino, kad Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimu nepagrįstai paskyrė jam nuobaudą. Vilniaus PN darbuotojai, neturėdami specialaus išsilavinimo ir licencijuotos bei sertifikuotos programinės įrangos, siekdami susidoroti su pareiškėju, aplaidžiai patikrino garso grotuvą „iPod“ A-1288 Nr. 1E9062HJ201 (toliau – ir garso grotuvas), dėl ko jam buvo perduotas neleistinas laikyti elektros prietaisas. 2017 m. vasario 28 d. patikrinus garso grotuvą buvo nustatytas pažeidimas, kad šiame elektros prietaise yra pakeista programinė įranga, dėl ko atsirado galimybė prietaisu prisijungti prie interneto ryšio ir naršyti internete. Pareiškėjas Vilniaus PN nutarimą

apskundė Kalėjimų departamentui, kuris priėmė šališką sprendimą, kadangi asmuo, pasirašęs Kalėjimų departamento nutarimą, yra buvęs Vilniaus PN administracijos darbuotojas. Kalėjimų departamentas nepagrįstai atsisakė panaikinti Vilniaus PN nutarimą. Vilniaus PN darbuotojas, atlikęs garso grotuvo patikrą, privalėjo pareiškėją supažindinti, jog nėra galimybės prisijungti prie bevielio interneto ryšio. Manė, kad garso grotuvas nebuvo tikrintas, kadangi jeigu būtų įdiegta pašalinė programa arba įranga – garso grotuve būtų rodoma konkreti data ir laikas apie programos ir įrangos įdiegimą. Nesiaiškinant visų ginčui aktualių aplinkybių, jam nepagrįstai buvo paskirta nuobauda, kadangi garso grotuvas buvo paimtas 2017 m. vasario 28 d., o nuobauda paskirta 2017 m. kovo 1 d. Pareiškėjo teigimu, jis programinės įrangos nekeitė. Dėl nurodytų aplinkybių patyrė neturtinę žalą, kuri pasireiškė neteisėtu kalinimu kamerų tipo patalpose, kuriose jis patyrė didelį emocinį sukrėtimą, dvasinius išgyvenimus, baimę, kad su juo gali susidoroti.

3. Pareiškėjas pateikė rašytinius paaiškinimus (b. l. 87), kuriuose papildomai nurodė, kad 2017 m. sausio 3 d. Vilniaus PN pareigūnas A. S. atliko garso grotuvo patikrinimą. Visa procedūra užėmė 15–20 min. Pareiškėjas negali suprasti, kaip Vilniaus PN gali teigti, jog programinė įranga buvo pakeista, nors nėra nustatyta, kokia ji buvo tikrinimo metu ir kokia ji tapo pažeidimo metu. Be to, susipažinęs su procesiniais dokumentais, pamatė, kad garso grotuvas turi „Bluetooth“ funkciją, kuri taip pat uždrausta Vilniaus PN. Tikrinant garso grotuvą vien dėl šios priežasties jis negalėjo būti perduotas. Paaiškino, jog garso grotuvą naudojo anglų kalbai mokytis ir sporto įrašams klausyti.

4. Atsakovas Vilniaus PN, atstovaudamas ir Lietuvos valstybei, atsiliepime į skundą prašė jį atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 62–66).

5. Paaiškino, kad 2016 m. gruodžio 27 d. į Vilniaus PN atvyko A. R., kuris tą dieną užpildė prašymą leisti perduoti elektros prietaisus nuteistajam S. M. (prašymo Nr. 76-1453(1), toliau – ir Prašymas). Vilniaus PN administracijai buvo perduoti garso grotuvas bei laidas. Pareiškėjui perduotas garso grotuvas buvo patikrintas vadovaujantis Laisvės atėmimo vietų įstaigose laikomiems asmenims perduotų ar įsigytų daiktų, elektros prietaisų ir informacijos laikmenų tikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-426 (toliau – ir Daiktų tikrinimo tvarkos aprašas). Ant garso grotuvo užklijuotas šio daikto patikrinimo žymėjimo lapelis, kuriame nurodyta daikto patikrinimo data – 2017 m. sausio 3 d. Vadinasi, elektros prietaisas (garso grotuvas ir laidas) Vilniaus PN administracijos atsakingų pareigūnų buvo tinkamai patikrintas, jokių pažeidimų nenustatyta. 2017 m. vasario 28 d. pakartotinai patikrintas S. M. priklausantis garso grotuvas, kurio metu nustatyta, kad patikrintame elektros prietaise yra pakeista programinė įranga, kurios pagalba atsirado galimybė prietaisu prisijungti prie interneto ir naršyti internete. 2017 m. vasario 28 d. nustatytas pažeidimo faktas teisės aktų nustatyta tvarka atskleistas ir užfiksuotas, priskirtas nustatyto režimo reikalavimų pažeidimui. Atsižvelgiant į tai, Vilniaus PN nutarimas yra teisėtas ir pagrįstas, kadangi priimtas atsižvelgiant į pažeidimo padarymo aplinkybes, laikantis teisės aktų reikalavimų, remiantis pateiktu pareigūno tarnybiniu pranešimu, pareiškėjo raštiniu paaiškinimu, Vilniaus PN Drausmės komisijos teikimu. Su pareiškėjo reikalavimu atlyginti neturtinę žalą nesutiko. Pareiškėjas nenurodė jokių Vilniaus PN galimai neteisėtų veiksmų, o reikalavimas dėl neturtinės žalos atlyginimo paremtas tik samprotavimais ir prielaidomis.

6. Kalėjimų departamentas, atstovaudamas ir Lietuvos valstybei, atsiliepime į skundą prašė jį atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 28–31).

7. Paaiškino, kad skundo nagrinėjimo metu nustatyta, jog pareiškėjo padarytas režimo reikalavimų pažeidimas tinkamai užfiksuotas su nuobaudos skyrimu susijusioje dokumentinėje medžiagoje, nuobauda skirta neviršijant įgaliojimų, tinkamai įvertinus visas pažeidimo padarymo aplinkybes, todėl pareiškėjui skirtos nuobaudos panaikinti nėra pagrindo. 2017 m. vasario 28 d. nustatytas pažeidimo faktas – draudžiamo daikto turėjimas – įstatymo numatyta tvarka atskleistas ir užfiksuotas, priskiriamas režimo pažeidimui, todėl pareiškėjo teiginiai, kad garso grotuvas jam buvo perduotas dėl Vilniaus PN pareigūnų klaidos ar tarnybinių pareigų neatlikimo, nepagrįsti. Faktų, kad su nuobaudos skyrimu susiję dokumentai neatitinka tikrovės, Kalėjimų departamentas neturėjo, todėl neturėjo pagrindo abejoti priesaiką davusių ir savo pareigas atliekančių statutinių valstybės

tarnautojų surašytais dokumentais. Pažymėjo, kad pats draudžiamų daiktų turėjimas sudaro pažeidimo faktą, tokių daiktų įgijimo (turėjimo) aplinkybės pažeidimo konstatavimui įtakos neturi. Išnagrinėjus dokumentinę medžiagą nustatyta, kad 2017 m. vasario 28 d. iš pareiškėjo patikrinimui buvo paimti įvairūs elektros prietaisai, tarp jų ir garso grotuvas. Patikrinimo metu nustačius, kad prietaise yra pakeista programinė įranga, dėl ko atsirado galimybė prisijungti prie Wi-Fi ryšio ir naršyti internete, minėtas grotuvas buvo paimtas laikinai saugoti į Apsaugos ir priežiūros skyrių ir 2017 m. kovo 30 d. jis buvo grąžintas pareiškėjo artimiesiems. Nurodė, jog šiuo atveju nenustatyta, kad Kalėjimų departamentas pažeidė teisės aktų reikalavimus, todėl nėra pagrindo priteisti pareiškėjui neturtinės žalos atlyginimą. Kalėjimų departamentas į pareiškėjo skundą atsakė laiku ir išsamiai, šį atsakymą pagrindė teisės normomis, nurodė apskundimo tvarką.

II.

8. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimu pareiškėjo skundą atmetė (b. l. 111–118).

9. Teismas nustatė, kad 2016 m. gruodžio 27 d. į Vilniaus PN atvyko A. R., kuris tą dieną užpildė prašymą leisti perduoti elektros prietaisus pareiškėjui. Daiktus tikrino Vilniaus PN darbuotojas A. S., o 2017 m. sausio 3 d. priėmė pareiškėjas. Vilniaus PN vyresnysis specialistas 2017 m. vasario 28 d. tarnybiniu pranešimu Nr. 43-271(1) (toliau – ir Tarnybinis pranešimas) pranešė Vilniaus PN direktoriui, kad 2017 m. vasario 28 d. 11.05 val. buvo patikrintas pareiškėjui priklausantis garso grotuvas. Patikrinimo metu nustatyta, kad patikrintame elektros prietaise yra pakeista programinė įranga, dėl ko prietaisu galima prisijungti prie interneto ir naršyti internete, yra galimybė prisijungti prie Wi-Fi ryšio. Tarnybiniame pranešime pažymėta, kad šis prietaisas buvo tikrintas 2017 m. sausio 3 d. ir tuo metu programinė įranga pakeista nebuvo, galimybė prisijungti prie Wi-Fi ryšio nebuvo nustatyta. Pareiškėjas 2017 m. kovo 1 d. rašytiniame paaiškinime nurodė, kad Vilniaus PN administracija sausio mėnesį patikrino pareiškėjui priklausantį MP3 grotuvą bei perdavė jį jam nenustatę jokių trūkumų ar pažeidimų. Pareiškėjas teigė, jog elektros prietaisas, kuris prisijungia prie Wi-Fi ryšio, jam buvo perduotas dėl Vilniaus PN administracijos klaidos. Be to, jis netgi techniškai negalėtų naudoti garso grotuvu, kadangi prisijungti prie Wi-Fi tinklo yra reikalingas modemas. 2017 m. kovo 1 d. įvyko Vilniaus PN Drausmės komisijos posėdis, kurio metu svarstytas pareiškėjo elgesys. Drausmės komisijos posėdžio metu nuspręsta siūlyti pataisos įstaigos direktoriui skirti pareiškėjui nuobaudą – perkėlimą į kamerų tipo patalpas. 2017 m. kovo 1 d. Vilniaus PN Drausmės komisija surašė teikimą Nr. 40-79(1) „Dėl nuteistojo nubaudimo“, kuriuo, atsižvelgiant į pareiškėjo padarytą drausmės pažeidimą, komisija pataisos įstaigos direktoriui siūlė skirti nuobaudą – perkėlimą 3 paroms į kamerų tipo patalpas. Vilniaus PN direktorius, atsižvelgdamas į pareiškėjo padarytą pataisos įstaigos režimo reikalavimų pažeidimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau – ir BVK) 142 ir 143 straipsniais, 2017 m. kovo 1 d. nutarimu skyrė pareiškėjui nuobaudą – perkėlimą 10 parų į kamerų tipo patalpas. Kalėjimų departamentas, išnagrinėjęs pareiškėjo skundą, 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu Nr. 2S-2489 konstatavo, kad skundžiamas Vilniaus PN direktoriaus nutarimas teisėtas ir pagrįstas, pareiškėjui nutarimu skirtos nuobaudos naikinti nėra pagrindo.

10. Teismas vadovavosi BVK 96 straipsnio nuostatomis. BVK 96 straipsnis suteikia teisę nuteistiesiems naudotis elektros prietaisais, tačiau numato ir tam tikrus šios teisės ribojimus. Tokiais ribojimais siekiama užtikrinti nustatytą pataisos įstaigų režimą ir pataisos įstaigų vidaus tvarkos bei dienotvarkės laikymąsi. BVK 112 straipsnyje įtvirtinti pataisos įstaigų režimo reikalavimai. Teismas pabrėžė, kad neleidimas naudotis internetu bei tam tikra programine įranga vertintinas kaip siekis užtikrinti pataisos įstaigų režimo reikalavimus ir užkirsti kelią teisės pažeidimams laisvės atėmimo vietose. Valstybė, pripažinusi nuteistiesiems galimybę naudotis elektros prietaisais (BVK 96 str. 1 d.), kartu pavedė tokios teisės įgyvendinimo tvarką nustatyti Kalėjimų departamento direktoriui, o nuteistiesiems galimų naudotis elektros prietaisų sąrašą parengti – Teisingumo ministerijai (BVK 64 str.).

11. Teismas taip pat vadovavosi Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 194 (toliau – ir Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės), 76 punktu, 18 priedo 5 punktu. Teismas vadovavosi Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-125 patvirtinto Elektros prietaisų įsigijimo, perdavimo ir naudojimosi laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas) 7, 8, 12 punktais, Laisvės atėmimo vietų įstaigose laikomiems asmenims perduotų ar įsigytų daiktų, elektros prietaisų ir informacijos laikmenų tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-426 (toliau – ir Daiktų tikrinimo tvarkos aprašas), 5 punktu.

12. Teismas atsižvelgė į tai, jog Vilniaus PN atsiliepime į pareiškėjo skundą nurodyta, kad 2016 m. gruodžio 27 d. atneštas garso grotuvas ir laidas Vilniaus PN atsakingų pareigūnų buvo patikrintas ir jokių pažeidimų nustatyta nebuvo. Tikrinimo metu buvo tikrinamas pats prietaisas bei prietaiso programinė įranga. Pareiškėjas papildomuose rašytiniuose paaiškinimuose taip pat patvirtino, kad apie 15–20 min. buvo atliekama garso grotuvo patikrinimo procedūra. Tiek iš pareiškėjo pateikto Vilniaus PN 2017 m. kovo 30 d. atsakymo Nr. 42-218(1), tiek iš A. R. 2016 m. gruodžio 27 d. prašymo leisti perduoti elektros prietaisus ir iš ant garso grotuvo užklijuoto patikrinimo žymėjimo lapelio fotonuotraukos buvo matyti, kad Vilniaus PN darbuotojas 2017 m. kovo 1 d. atliko garso grotuvo patikrą. Tačiau šiuo atveju pareiškėjas skunde iš esmės teigė, jog perduotas garso grotuvas buvo patikrintas aplaidžiai, todėl jam nepagrįstai paskirta nuobauda.

13. Iš byloje esančios fotonuotraukos teismas nustatė, kad ant garso grotuvo buvo užklijuotas patikrinimo žymėjimo lapelis, o iš Prašymo turinio matyti, kad Vilniaus PN pareigūnas, atlikęs garso grotuvo patikrą, pastabose pažymėjo, kad pareiškėjui perduotas garso grotuvas ir laidas yra tvarkingi. Be to, iš Prašymo turinio taip pat matyti, jog pats pareiškėjas savo parašu patvirtino, jog perduodami elektros prietaisai atitinka nustatytus techninius parametrus ir neturi galimybių prisijungti prie interneto ir naršyti internete, taip pat neturi kitų ryšio priemonių bei vaizdo ir garso įrašymo bei perdavimo galimybių. Byloje esantys rašytiniai įrodymai ir nustatytos faktinės aplinkybės patvirtino, kad 2017 m. sausio 3 d. atlikus garso grotuvo patikrą buvo laikytasi Daiktų tikrinimo apraše nustatytos tvarkos, o 2017 m. sausio 3 d. perduodant pareiškėjui garso grotuvą – prisijungimas prie Wi-Fi ryšio nebuvo nustatytas. Dėl pareiškėjo argumentų, jog patikrą atlikęs pareigūnas buvo nekompetentingas, teismas pažymėjo, kad Vilniaus PN 2017 m. kovo 30 d. atsakymu Nr. 42-218(1) į pareiškėjo 2017 m. kovo 6 d. prašymą Nr. 29(9)-421 informavo, kad pareigūnai, atsakingi už nuteistųjų elektros prietaisų tikrinimą, turi tinkamą kvalifikaciją. Pareiškėjas nurodyto rašto neapskundė, todėl byloje nesant duomenų, jog Vilniaus PN pareigūnas, atlikęs garso grotuvo patikrą, neturėjo tinkamos kvalifikacijos, negalima teigti priešingai. Pažymėta, kad teisės aktuose nėra nustatyta pareiga Vilniaus PN pareigūnams informuoti ar kitaip supažindinti asmenį, kurio elektrinis prietaisas yra tikrinamas, dėl prisijungimo prie interneto ryšio, todėl pareiškėjo su tuo susiję argumentai atmesti kaip nepagrįsti.

14. Teismas nurodė, kad 2017 m. vasario 28 d. pakartotinai atlikus garso grotuvo patikrą nustatyta, kad jame pakeista programinė įranga, dėl ko prietaisu galima prisijungti prie interneto ir naršyti internete, yra galimybė prisijungti prie Wi-fi ryšio. Dėl šių aplinkybių byloje ginčo nebuvo, todėl teismas pripažino, kad pareiškėjas, turėdamas prietaisą, kuriame yra galimybė prisijungti prie interneto ir naršyti internete, pažeidė Aprašo 8 punktą. Kaip teisingai nurodoma Kalėjimų departamento 2017 m. balandžio 11 d. sprendime Nr. 2S-2489 ir atsiliepime, pats draudžiamų daiktų turėjimas sudaro pažeidimo faktą. Vilniaus PN darbuotojui neabejotinai nustačius pareiškėjo padarytą Aprašo 8 punkto pažeidimą, Vilniaus PN direktorius, įvertinęs pareiškėjo padarytą pataisos įstaigos režimo reikalavimų pažeidimą, atsižvelgęs į kitų teisiškai reikšmingų aplinkybių ir dokumentų visumą, pagrįstai skundžiamu nutarimu pareiškėjui paskyrė nuobaudą.

15. Teismo vertinimu, aplinkybė, kad asmuo, pasirašęs Kalėjimų departamento sprendimą, yra buvęs Vilniaus PN administracijos darbuotojas, nepatvirtina, jog ginčijamas Kalėjimų departamento sprendimas buvo priimtas šališkai, kadangi šis sprendimas priimtas išnagrinėjus pareiškėjo skunde nurodytus argumentus ir surinktą dokumentinę medžiagą. Byloje nebuvo jokių duomenų dėl pareigūno, parengusio ginčijamą Kalėjimų departamento sprendimą, nusistatymo prieš

pareiškėją, taip pat nenustatyta, kad šis pareigūnas pareiškėjo atžvilgiu buvo neobjektyvus ar suinteresuotas bylos baigtimi, todėl pareiškėjo su tuo susiję argumentai atmesti kaip nepagrįsti.

16. Teismas konstatavo, kad skundžiamas Vilniaus PN direktoriaus 2017 m. kovo 1 d. nutarimas Nr. 38-167 yra tinkamai pagrįstas tiek objektyviomis aplinkybėmis, tiek aktualiomis teisės aktų normomis (Viešojo administravimo įstatymo 8 str. 1 d.), priimtas nepažeidžiant pagrindinių procedūrų. Teismas taip pat nenustatė kitų Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 91 straipsnio 2 dalyje nustatytų aktų panaikinimo pagrindų. Konstatuota, kad Kalėjimų departamentas pareiškėjo skundą išnagrinėjo tinkamai, ir, įvertinęs surinktą medžiagą, 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu Nr. 2S-2489 pagrįstai pareiškėjo skundo netenkino. Esant tokioms aplinkybėms, pareiškėjo reikalavimai panaikinti Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 38-167 ir Kalėjimų departamento 2017 m. balandžio 11 d. sprendimą Nr. 2S-2489 atmesti kaip nepagrįsti.

17. Dėl pareiškėjo prašymo atlyginti neturtinę žalą teismas nurodė, jog nagrinėjamu atveju nenustatyti neteisėti atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus PN ir Kalėjimų departamento, veiksmai (neveikimas), o nenustačius neteisėtų veiksmų, nėra ir atsakomybės pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 6.271 straipsnį pagrindinės sąlygos, todėl kitų viešosios atsakomybės sąlygų nustatinėjimas neturi teisinės prasmės. Pareiškėjo skunde išdėstytas prašymas priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus PN ir Kalėjimų departamento, neturtinę žalą atmestas kaip nepagrįstas.

III.

18. Pareiškėjas S. M. apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimą ir pareiškėjo skundą tenkinti (b. l. 139–140).

19. Pareiškėjo manymu, jis negali patvirtinti, ar tam tikras elektros prietaisas atitinka nustatytus techninius parametrus. Pareiškėjas savo parašu tik patvirtina, kad priima ar nepriima jam perduotą ir jau patikrintą elektros prietaisą.

20. Pirmosios instancijos teismas neįvertino pareiškėjo teiginių, kad pareigūnas, tikrindamas MP3 grotuvą, šį darbą atliko aplaidžiai. Pareigūnas turėjo iš karto nustatyti, kad šiame prietaise yra integruotas Wi-Fi modulis.

21. Pareiškėjo manymu, pirmosios instancijos teismo šališkumą rodo pritarimas Vilniaus PN teiginiams, kad MP3 grotuve buvo pakeista programinė įranga, nors nėra nurodyta, kokia ji buvo iki patikrinimo ir po jo.

22. Kalėjimų departamentas atsiliepime į apeliacinį skundą prašo pareiškėjo apeliacinį skundą atmesti (b. l. 163–165).

23. Mano, kad pirmosios instancijos teismas nustatė visas bylai reikšmingas aplinkybes, teisės normas taikė teisingai, priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą, remdamasis naujausia teismų praktika.

24. Vilniaus PN atsiliepime į apeliacinį skundą prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti.

25. Mano, kad pirmosios instancijos teismas priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

26. Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 38-167, kuriuo pareiškėjui paskirta nuobauda – 10 parų kamerų tipo patalpose, bei Kalėjimų departamento 2017 m. balandžio 11 d. sprendimo Nr. 2S-2489, kuriuo paliktas Vilniaus PN

2017 m. kovo 1 d. nutarimas galioti, teisėtumo ir pagrįstumo bei pareiškėjo prašymo priteisti neturtinės žalos atlyginimą pagrįstumo.

27. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad pareiškėjo ginčijami aktai yra teisėti ir pagrįsti, todėl pareiškėjo reikalavimus juos panaikinti atmetė kaip nepagrįstus, o nenustatęs atsakovo neteisėtų veiksmų, taip pat atmetė ir pareiškėjo prašymą priteisti neturtinę žalą. Pareiškėjas, nesutikdamas su tokiu teismo sprendimu, padavė apeliacinį skundą.

28. Byloje nustatyta, kad 2017 m. vasario 28 d. patikrinus pareiškėjui priklausantį garso grotuvą „Ipod“, buvo nustatyta, jog šiame elektros prietaise yra pakeista programinė įranga, prietaisas turi galimybių prisijungti prie interneto ir naršyti internete, tai yra prisijungia prie Wi-Fi ryšio. Nusprendus, kad pareiškėjas pažeidė BVK 112 straipsnio 4 punktą, Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašo 18 priedą bei Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2016 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. V-125 8 punkto reikalavimus, Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 28-167(1) skyrė S. M. nuobaudą – 10 parų kamerų tipo patalpose. Kalėjimų departamentas, nusprendęs, kad Vilniaus PN pareiškėjui nuobaudą skyrė pagrįstai ir teisėtai, 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu Nr. 2S-2489 pareiškėjo skundo netenkino ir Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 28-167(1) paliko nepakeistą.

29. Teisėjų kolegija, nagrinėdama apeliacinio skundo argumentus ir tikrindama pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, pirmiausia atkreipia dėmesį, kad už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą nuteistiesiems gali būti skiriamos BVK 142 straipsnyje nurodytos nuobaudos, iš kurių viena yra nuteistųjų perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki penkiolikos parų (1 d. 4 p.).

30. Pataisos įstaigų režimą ir pagrindinius jo reikalavimus reglamentuojančio BVK 112 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog nuteistiesiems, išskyrus šio Kodekso 91 ir 152 straipsniuose numatytus atvejus, leidžiama su savimi turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kurių sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

31. BVK 96 straipsnyje nustatyta, kad nuteistiesiems, išskyrus laisvės atėmimo bausmę atliekančius pataisos įstaigose drausmės grupės laikymo sąlygomis ar perkeltus į kamerų tipo patalpas nuteistuosius, leidžiama naudotis už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus įsigytais ar perduotais Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytais elektros prietaisais ir kitais daiktais (1 d.). Nuteistiesiems leidžiamų naudotis elektros prietaisų techninius parametrus, įsigijimo, perdavimo ir naudojimosi jais tvarką, taip pat šių prietaisų elektros energijos sąnaudų ir išlaidų už sunaudotą elektros energiją apskaičiavimo ir apmokėjimo taisykles nustato Kalėjimų departamento direktorius (2 d.).

32. Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių 18 priede pateiktas Nuteistiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašas, kuriame tarp elektros prietaisų, be kita ko, nurodytas ir garso grotuvas.

33. Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-125 buvo patvirtintas Elektros prietaisų įsigijimo, perdavimo ir naudojimosi laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašas, kurio 8 punkte nustatyta, kad elektros prietaisai neturi turėti galimybių prisijungti prie interneto ir naršyti internete, taip pat neturi turėti kitų ryšio priemonių bei vaizdo ir garso įrašymo galimybių.

34. Nagrinėjamu atveju patikrinus pareiškėjo turimą garso grotuvą buvo nustatyta, kad šiame grotuve įdiegta programinė įranga leidžia prisijungti prie Wi-Fi ryšio ir naršyti internete. Taigi, pareiškėjo turimas elektros prietaisas neatitiko jam keliamų reikalavimų, todėl juo naudodamasis pareiškėjas padarė bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą.

35. Pareiškėjo teigimu, garso grotuvą su neleistina programine įranga jis turėjo iš esmės dėl to, kad Vilniaus PN pareigūnai, prieš perduodami šį grotuvą pareiškėjui, jį patikrino aplaidžiai, nenustatė, kokia programinė įranga buvo prieš patikrinimą ir po jo. Tačiau tai nepaneigia pareiškėjo padaryto režimo pažeidimo – pareiškėjas turėjo ir naudojosi neleidžiamu turėti elektros prietaisu. Todėl šiuo atveju buvo pagrindas skirti pareiškėjui BVK 142 straipsnio 1 dalyje numatytą nuobaudą.

36. Teisėjų kolegija, išnagrinėjusi ir įvertinusi pareiškėjo apeliacinio skundo teiginius, susijusius su Vilniaus PN 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 38-167 ir Kalėjimų departamento 2017 m. balandžio 11 d. sprendimo Nr. 2S-2489 neteisėtumu, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvadomis, kad skundžiami Vilniaus PN ir Kalėjimų departamento aktai yra teisėti ir pagrįsti byloje nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis bei konkrečiomis teisės aktų normomis. Pirmosios instancijos teismas byloje surinktų įrodymų visumą įvertino nepažeisdamas ABTĮ 56 straipsnio reikalavimų. Tai, kad teismas kitaip vertino pareiškėjo pateiktus argumentus ir bylos duomenis ar jiems nepritarė (su jais nesutiko), nesudaro pagrindo konstatuoti, jog pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė įrodymų vertinimą reglamentuojančias proceso normas ir padarė bylos faktais bei nagrinėjamą ginčą reglamentuojančiomis teisės normomis nepagrįstą išvadą.

37. Įvertinus byloje esančius įrodymus, pareiškėjo skunde nurodyti, jo teigimu, neteisėti Vilniaus PN ar Kalėjimų departamento veiksmai (neveikimas) minėtų pareiškėjo skundo argumentų aspektu, kaip teisingai konstatavo ir išsamiai argumentavo pirmosios instancijos teismas, nenustatyti. Reikalavimas dėl žalos, kuri kildinama iš valdžios institucijų neteisėtų veiksmų (CK 6.271 str.), atlyginimo gali būti tenkinamas tik esant trims sąlygoms: neteisėtiems veiksmams ar neveikimui, žalai ir priežastiniam neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir žalos ryšiui (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2008 m. balandžio 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A^{444}-619/2008). Nenustačius bent vienos iš minimų trijų viešosios atsakomybės sąlygų, valstybei ar savivaldybei pagal CK 6.271 straipsnį nekyla turtinė prievolė atlyginti žalą, o šiuo atveju atsakovo neteisėti veiksmai (neveikimas) nenustatyti. Todėl tenkinti pareiškėjo reikalavimą dėl neturtinės žalos atlyginimo taip pat nebuvo pagrindo.

38. Apibendrindama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas, ištyręs visas ginčui reikšmingas aplinkybes bei tinkamai taikęs teisės normas, priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, kurį keisti ar naikinti apeliaciniame skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo. Todėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimas paliekamas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjo S. M. apeliacinį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai Audrius Bakaveckas

Arūnas Dirvonas

Milda Vainienė